

MUNI
LAW

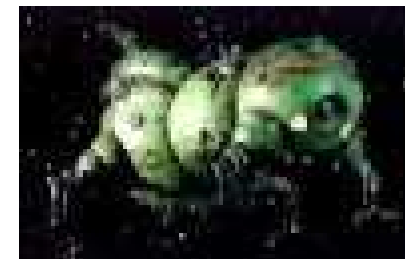
Proč psát (dobře)?

Právní psaní mezi vědou a uměním

Josef Kotásek

www.josefkotasek.cz

Caveat k přednášce, efekt Kosmik

- nesystematické osobní postřehy
- paralely a jiné vazby mezi odborným a uměleckým psaním
- většiny zmiňovaných chyb jsem se dopustil
- ostřeji kritizovaných chyb jsem se dopustil opakovaně
- různé důvody, stejný výsledek: psaní
- právníci: přeplácení spisovatelé
- zoufale nedostatečná výuka (právního) psaní na tuzemských VŠ

Psaní na VŠ

➤ Odborné

- Věda a výzkum (mono, články, sborníky)
- Didaktika (učebnice, skripta, interaktivní osnovy, odborná komunikace se studenty)
- Popularizace

➤ Administrativní

- Posudky, hodnocení, komentáře k textům
- Projekty

- Zprávy (z konference, cestovní)
- Fakultní komunikace (akademický senát, mail, diskuse)

➤ Osobní

- Intimní (dopisy, deníky, chat)
- Umělecké texty
- Publicistika
- Blogy

Proč píšeme (dobře)?

- „Proč vůbec píšu tento článek?“
- Vystoupit z řady (rozsah disertace, množství článků, kvalita)
- Ocenění (formální i neformální)
- A) „U první knihy je důležité, aby byla“ nebo B) „U první knihy je důležité, aby byla... dobrá“
- 4 roky B, týden A

Potud dobrý...

➤ **NS 29 Cdo 4535/2014**

➤ „Potud Nejvyšší soud nemá za správný právní názor vyjádřený v dovolatelem odkazované literatuře (viz Kotásek, J., K některým praktickým aspektům blankosměnky, Bulletin advokacie, č. 9, ročník 1998), podle něhož „ono blanko“ (rozuměj první část složeného slova blankosměnka) „neznačená nic jiného než ještě ne“; naopak sousloví „za tuto blankosměnku zaplatím“ je nezbytné vykládat tak, že „zaplatím poté, co budou doplněna bílá místa na blankosměnce“ (a vznikne tak „úplná“ směnka).“

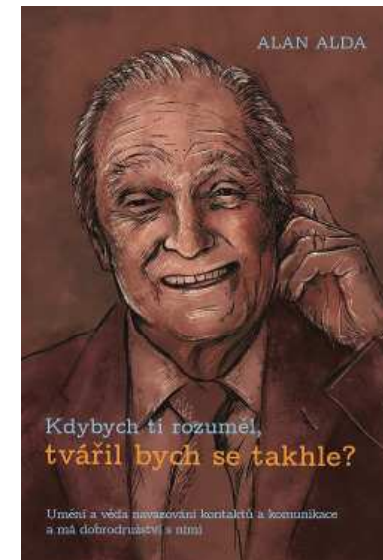
➤ Literární šlépěje jsou nesmazatelné, přerámování chyby

Kvalitu, ne kvantitu? Směrnice 10/2017

Výkony	Doc.	Prof.
Články / články za 5 let	15/5	24/5
Články (časopis/sborník/mono) v zahraničí (mimo SR)	5	8
Přednáška (konference, seminář)	8	12
Zahraniční přednáška (mimo SR)	2	4
Citace děl uchazeče	50	150

Citovaný článek je dobrý článek?

- „publish or perish!“, „publico ergo sum“
- „to be citable, or not to be!“
- Ošemetnost citovanosti, tradovaná kritika
- Citační mafie (Š/K), *impact*,
- Ike Antkare: „Labbé šel ještě dál. Vyvinul program, který dokáže určit, zda byl nějaký článek vytvořen pomocí SCIdgenu. Objevil 120 článků, které byly schváleny a publikovány ve vědeckých časopisech – všechny vytvořené SCIdgenem a všechny falešné (...) Myslím, že je zajímavé, že to, co způsobilo stažení článků, nebyla nesrozumitelnost, ale **falešná nesrozumitelnost**“ (ALDA, A. Kdybych ti rozuměl... , str. 214).

Rozdíly v oborech?

- Okruh „klientů“
- Komparace
- Niš

Dr. O. Uplavici

Uplavci, O, Předběžné sdělení. [Ueber die Dysenterie.]
(Sep.-Abdruck aus der Zeitschrift der böhmischen Aerzte in
Prag. 1887.) [Böhmisch.]

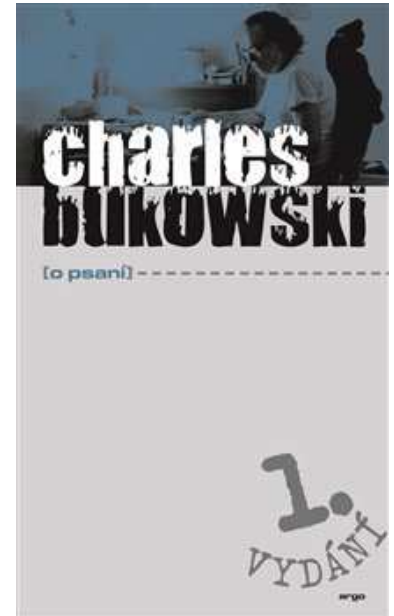
Ref. veröffentlichte im September v. J.²⁾ eine Arbeit über
dieses Thema, in welcher er zum ersten Mal bei einer grossen
Zahl von Personen, die an Dysenterie litten, Amöben nachwies,
welche er als die Ursache dieser Krankheit betrachtete. Von
früheren Forschern³⁾, welche bei Dysenterie oder bei anderen
Darmerkrankungen Amöben beobachteten, hat, ausser Loesch

Profesor patologie Jaroslav Hlava (1855-1924) publikoval v roce 1887 v Časopise lékařů českých příspěvek *O úplavici - Předběžné sdělení*. O článku vyšel referát v Zentralblatt für Bacteriologie und Parasitenkunde. Chybou v překladu byl článek pojmenován *Über die Dysenterie* (O úplavici) a podtitul zmizel. Autorem německého překladu textu se stal neexistující O. Uplavici.

Jeden z nejcitovanějších českých vědců té doby existuje zhruba stejně jako Jára Cimrman.

Jak poznáme dobrý článek?

- „Hodně úspěšní spisovatelé jsou jako prezidenti: dostanou hlas, protože splašenej dav v nich rozpozná něco ze sebe“ (BUKOWSKI, O psaní, s. 142)
- 99
- Schopnost naladit se na čtenáře
- Odborné publikace minulosti: korespondence vědců – prostředek odstranění autorského bloku?
- FB

Dobrý článek – „nulové psaní“?

„Někdy se má za to, že fakta mluví sama za sebe a že vědecký popis reality, je-li vypracován poctivě a detailně, je prostě obrazem reality. Ve skutečnosti je třeba vypracovat si rétoriku, tj. vyvinout přesvědčivý styl pro vědecký článek. Zdá se, že **jevy nabývají statutu faktu, jen díky konsensu a že tohoto konsensu nelze dosáhnout bez rétorické přesvědčivosti**. Umění spočívá v tom, vyvolat ve čtenáři přesvědčení, že tu **nejde o žádnou rétoriku** a že článek o vědeckém výzkumu je „nulové psaní“.

Barthes, 1975

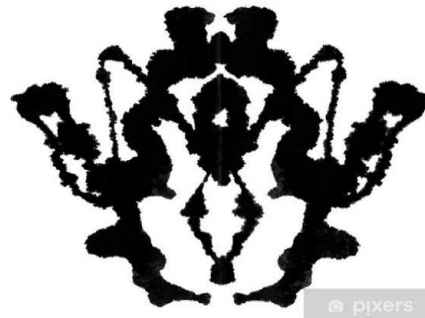
Psychický příjem z „dobrého“ psaní

- Neformální uznání komunity
- Hravost
- Hybris
- „Autoři tohoto příspěvku jsou vždy otevřeni novým idejím a metodám, a to i těm postmoderním. Nejen ve svých člancích, ale i svou praxí se snaží překonávat neblahé dědictví „klasického“, post-hospodářského pojetí obchodního práva a poukazovat na moderní evropské trendy. Dá se říci, že se nebrání novým myšlenkovým postupům, ba je vítají a spolu s nimi se pokoušejí bourat či dekonstruovat zažitá a přežitá **paradigmata**“ . Doležil, T.,Havel, B. Příliš těžké břemeno harmonizace – k novele obchodního zákoníku, Právní rozhledy 10/2005, s. 354.

Vybočení z odborného stylu a jiná ozvláštnění

„ZSŠ své čtenáře dvakrát nešetří. Namísto obvyklých úvodních ustanovení, která vymezují věcnou a osobní působnost zákona nebo se pokoušejí o definici základních institutů, servíruje v prvním paragrafu rovnou náležitosti směnky cizí. Čtenář, který se se směnkami setkává poprvé, a své iniciační poučení o nich hledá v zákoně, se tak musí cítit jako turista, jenž byl z pohodové túry na Javořině neviditelnou rukou přesazen na alpskou ferratu obtížnosti E.“

- Mimoprávní výlety: Rorschach?
- Nežádoucí interakce se čtenářem?
- Bezpečí čistě odborného textu?

Rub a líc autorského ega

- Národní věda, absence mezinárodního diskursu
- Vztah k autoritám: „Není nesnadno hloubku, dosaženou jiným, prozkoumat. Někdo dosáhne 1000 m. Jiný dohrabe další 1 m a vykřikne: vidíš, já jsem hlouběji než ty! Je to správné, ale hloupé.“
(TILSCH, Aforismy, s. 26)
- Kontemplativní akcie, Ivan Wernisch, kapybara
- Chvála autorské ješitnosti – falešné spoluautorství

Foto: <https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/2630609-a-tolik-o-krase-cenu-franze-kafky-obdrzel-basnik-ivan-wernisch>

MUNI
LAW

Pripíšmové

➤ <https://www.josefkotasek.cz/mimo-pravo/pismove-a-pripismove/>

Z Gubenovy akademické encyklopedie...

- **Niš** - Větší balkánské město a oblíbená destinace českých právních vědců. Právnická fakulta místní univerzity není špatná, v českém prostředí ovšem získala nedobrou pověst její každoroční konference. Na této akci lze totiž s angličtinou pumpaře přednést v podstatě libovolnou přednášku týkající se problematiky českého práva. Nehrozí přitom nebezpečí, že by znudění posluchači opustili místnost nebo snad diskutovali, protože krom českých kolegů, kteří dorazili ve stejném vozidle a se stejnou motivací, v sekci už nikdo další není. Účast na nišské konferenci představuje pro českého akademika prostoduchý a rychlý způsob, jak naplnit kritéria habilitačního a profesorského řízení vyžadující přednášky v zahraničí (srov. též hesla: *Nišská kritéria*, *Nišský autobus*, *Mňuk*, *Klacíkov*, *Wissenschaftsturistik*).

Komparativní pasáže

1. Zjištění právní úpravy: Jaká pravidla platí pro tento institut v dané zemi?

U vyživovací povinnosti manželů po rozvodu podotázky: - hraje roli zavinění u rozvodu? - je možné smluvní řešení? – hrají roli osobní poměry rozvedeného manžela?

Neřešíme ještě otázky sociální (vazby institutu na mimoprávní aspekty, tradice, počty manželství s ženou v domácnosti, apod. hrají roli až ve 2. fázi)

5 metodologických pravidel první fáze

- *Law in action, skutečná podoba „žitých pravidel“ (nikoliv jen texty)*
- *Tertium comparationis podle originálních zdrojů (důvodové zprávy, učebnice)*
- *T.c. komplexně a systematicky (nutno zohlednit skutečnou soudní praxi často „odchylnou“ od textu psané normy, nepřímé novely, odmítání normy soudy a její ohýbání – GK Německo), false flags literatury!*
- *Respekt k hierarchii (seřazení norem, pozor na nepřímé derogace)*
- *Interpretace podle norem příslušného práva, respekt k zavedeným národním interpretačním metodám dané země*

2. Fáze: Pochopení institutu

- Zařazení do systému daného práva v příslušném kontextu (zrušení doživotního trestu v. sčítání trestů)
- Zohlednění dalších elementů, které tvoří profil daného právního řádu
 - *Ideologie*
 - *Náboženství*
 - *Politika*
 - *Geografie (ploty)*
 - *Podnebí (mešní víno)*
 - *Tradice*
 - *Ekonomické danosti (GK UW 3. říše)*
 - *Neplést s právní sociologií, pořád se bavíme o normativě práva*

3. Fáze: Srovnání

Konfrontace všech srovnávaných elementů institutu v obou právních řádech

- Určení vztahů, rozdílů a podobností (styčné plochy i nespojené oblasti z obou řádů), na právní i faktické úrovni (statistika)
- Dosah těchto ne/spojení (jsou zde alternativy pod jiným jménem?)
- **Jsou zde tyto rozdíly a podobnosti? PROČ?**

všechny důvody – historicko-právní, válečné, přírodní (ploty), sociální, historické, náhody, rozhodnutí zákonodárce, společenské a náboženské faktory...

Exkurz: Good nebo gut?

Galtung (1981), Kaplan (1980) Clyne (1987)	Anglo-americký styl	Německý styl
Orientace	Na čtenáře, pragmatismus	Na obsah, idealismus
Důraz	Forma a styl, srozumitelnost	Obsah, komplexnost
Způsob podání	Dialog, Linearita	Monolog, Spirálovitost, digresivnost (časté odbočky), Gutachtenstil x Urteilsstil
Odpovědnost za pochopení textu	Autor	Čtenář
Modalizovanost	Nižší; (vyšší formulační asertivnost)	Spíše vyšší (autorská skromnost, hedging)
Hierarchie	Rovné vztahy vědecké komunity	Stratifikace vědecké komunity, na bázi meritokracie
Úcta a prestiž	Empirické údaje	Teorie

Cesta ke kvalitě

- Vzory (i negativní)
- Vlastní chyby vidíme nejostřeji na cizích
- Tip z tvůrčího psaní
 - Čtecí kroužky
 - Čtení po částech s průběžnou diskusí a zjištěním stanoviska čtenářů
- Kreativní nápodoba
- Studená sprcha

O umění škrtat

- Zbytečné pasáže (příklady)
- „Teoretický rámec“
- „Geneze“
- Technické detaily
- „Jak se zbavit přebytečných pasáží“

Imanentní problém kvality

- Zásadní a transformační článek – ohrožení celé odborné komunity?
- Teorie zdvořilosti (Brown, Levinson, 1978)
- Cíle autora:
 - Aby mu nebyly kladeny překážky (uhni!)
 - Aby dosáhnul souhlasu (připoj se!)
- Volbu strategie určuje
 - Sociální distance (anglo-am v. kontinent)
 - Rozdíl v moci (důležitá anonymita recenzí v. byzantské manýry)
 - Styl
 - Požadavky kladené na vědeckou obec

Příklady zdvořilostních strategií

- Autor rozpuštěný v textu (neosobní výrazy)
- Odkaz na tvrzení, která jsou obecně sdílena (nejsem až takový *weirdo*, jsem přece jeden z vás)
- Zaštítění autoritou či jiný odkaz na ni (někdy mimořádně trapné)
- Hedging (preventivní ohrada vůči výtkám, „skromný“ název)
- Eufemismy (škodlivé, vadné, mylné, překonané, zastaralé, obsoletní, tradiční, dosavadní)
- Modální slovesa („bylo by možné“), podmíněnost tvrzení

The reward for *conformity* is that *everyone likes you but yourself*. Rita Mae Brown

Hedging

- jeden z možných závěrů představuje..
 - je možné/možno, zdá se, patrně, asi, snad, možná, domníváme se, předpokládáme, pokusili jsme se vysvětlit, myslím, podle našeho názoru, v podstatě, spíše
 - více argumentů svědčí spíše závěru, že...
 - i opačný závěr má ale svou logiku
 - nelze vyloučit ani opačný závěr
 - obhajitelné jsou oba závěry
 - více argumentů svědčí závěru
- „stylistický či rétorický prostředek potřebný, neboť činí autorova tvrzení mnohem přístupnější diskusi, otevírá je pro konstruktivní kritiku, zapojuje čtenáře do poznávacího procesu” (Daneš, 2000, s. 86)

Autor v textu aneb (ne)jsem tady

➤ Neosobní vyjadřování

- Pasivní konstrukce („Následující pasáž je zaměřena na důsledky neplatnosti smlouvy...“)
- Zvratné pasívum („Většinou je stanovisko pátého senátu odmítáno s tím...“)

➤ Er-forma (3. osoba singuláru)

➤ Autorský plurál

➤ Inkluzivní plurál

➤ Ich-forma

- Jen v úvodu („Děkuju babičke“, „Na počátku tejto knihy bola myšlienka. Moja myšlienka“)
- Konsekvntně v celém textu
- U. Eco mě na neapolském kongresu v roce 2014 inspiroval k myšlence....

Trapné zaštitění autoritou

„S rozvojem obchodu v moderním hospodářství - jak správně upozorňuje I. Pelikánová - vzrostl význam dopravy.

K. Marek, Smlouva zasílatelská, Právní rozhledy 11/1999, s. 566

„Za třetí, a zde bych si dovolil jistou nadsázku, bych uvedl citaci jednoho z předních českých znalců směnečného práva Josefa Kotáska, který v komentáři k zákonu směnečnému a šekovému ohledně povahy směnečného vyplňovacího práva uvedl následující: *„Vyplňovací směnečné či šekové právo nemá v českém právu obdobu. Bývá označováno jako právo sui generis, což je spíše než výstižnou charakteristikou vyjádřením až příliš mnoha nejasností, které tento právní institut vzbuzuje.“* Je tedy patrné, že i takto renomovaná kapacita v oblasti směnečného práva nemá jednoznačnou odpověď na otázku, jakou povahu směnečné vyplňovací právo ve skutečnosti má.“ (NN)

Interakce

- Uznání
- Díky
- Žádost
- Výzva
- Zpochybnění
- Kritika (Kritika s opatrným vyslovením vlastního názoru, Kritika zdvořilá, mírná a rozvažující, Kritika připouštějící jen parciální správnost, Kritika eufemisticky kritizující částečné nedostatky, Kritika gradující, Kritika rezolutní, Kritika ironická a sarkastická, kritika záludná
- Obvinění
- Poprava
- Ostentativní ignorance

Vymezení falešné

- „Repeating the myth inadvertently popularizes it“
- Rámečky
- Doložky o prokuře (VS v Praze, sp. zn. 5 Cmo 308/94)

Uznání žvanivé

Vycházím totiž z přesvědčení, že panu kolegovi Bílkovi se v článku „Quo vadis, české notářství?“ (alespoň jak jsem obsah jeho článku pochopil já, jako pozorný čtenář všeho, co kdy veřejně publikoval) snad podařilo otevřít cestu k něčemu, co by bylo lze – opět při jisté míře „emociálního a schematického přístupu a paušalizace“ – nazvat očistnou katarzí. Zda takový přístup české notářstvo skutečně snese, bude lze – možná – shledat v reakci laskavých čtenářů (včetně kolegy Bílka) na mnou právě použitý silně emocionální, schematický a paušalizující výraz „české notářstvo“. Ten výraz já volím úmyslně, poněvadž kolegou Petrem Bílkem zvolený výraz „notářská komunita“ příliš neseďí, neb české notářstvo – zkusme si to konečně přiznat – netvoří žádné *společenství* (a už vůbec ne *řádovou společnost v jednom klášteře*). Hned však podotýkám, že to je snad jediný bod, kde s obsahem jeho diskusního článku „Quo vadis, české notářství?“ hluboce nesouhlasím.

Holub, Budiž, holdujme tedy paušalizaci! Ad Notam 3/2004, s. 79

Ostrá kritika s osobními prvky

V úvodu naznačuje, že kdo dospěl k opačnému stanovisku, tak činí spíš ve snaze zhotovit právní názor k (za)danému závěru, a ne-li, pak určitě z nepochopení nebo nedomyšlenosti. Jinak také, a jak jsem si stačil všimnout, nikoli poprvé, s myšlenkami jiných nakládá dost svérázně. Např. nápad, že z podniku činí celek podnikatelská myšlenka, rozhodně není její původní, avšak není citováno, odkud je převzat. Zato se odkazuje na jednu z mých statí a s takovými hodnotícími soudy, že si z nich nezasvěcený čtenář musí učinit závěr, že jsem povrchní diletant, který nemá jasno, o čem píše. Pokud si ale někdo najde onen článek, zjistí, že se týká civilního procesu, tedy jiného tématu, a pátral-li by dál, zjistí rovněž, že má stať byla jednak celá převzata zahraničním tiskem, jednak že na ni odkazuje reprezentativní tuzemský komentář, takže patrně není tak špatná.

- Eliáš, K. Prodej podniku a cenné papíry na řad jako jeho součást, Právní rozhledy č. 8/2001, s. 373

Kritika toho, co není

V jednom z prvních příspěvků na téma s. v. j. byla vznesena zajímavá úvaha, zda-li by nešlo postupovat cestou analogie - podle § 1 odst. 2 obch. zák. a § 853 obč. zák. - s úpravou neplatnosti usnesení valné hromady nebo členské schůze. Pomineme-li skutečnost, že cit. autor odpověď na otázku ponechal bez odpovědi, je vcelku nepochybné, že nikoliv. Důvody jsou následující. (Dvořák, T. Mnoho otázek a málo uspokojivých odpovědí, Právní fórum 2004)

Kritika decentně ironická

Ve svém příspěvku „Co se vlastně smí a nesmí v takzvané sociální reklamě“ (č. 9/1998 Bulletinu advokacie) se Filip Winter záslužně dotkl problematiky, která je zajímavá pro širokou veřejnost, podnikovou sféru, neziskové subjekty, pracovníky reklamních agentur a v poslední době i pro právníky. Obrat „dotkl se“ v předchozí větě můžeme ovšem chápat téměř doslova. Bude proto užitečné se tématem zabývat obšírněji.

- Hajn, P. Společensky závažné náměty v reklamě a právo, Bulletin advokacie, č. 10/1998

Ostrá kritika s apelem

...usiluje-li kdo o změnu takto zavedené interpretační praxe, a dokonce i dosavadní interpretační praxe své vlastní, o 180%, měl by vážit nejen právní, ale i mimoprávní aspekty svého počinu, v rámci toho všeobecné ohrožení stavu právní jistoty především, a podle toho se chovat a uvážit následky svého jednání. Tím se jistě nestavím proti svobodě vědeckého bádání a proti otevírání a obhajování nových, a třeba i kontroverzních názorů. Naopak. Jen tak se lze myšlenkově pohnout kupředu a v tom směru má Irena Pelikánová na vývoji našeho právního myšlení nesporně velikou pozitivní zásluhu. Rozhodně však je, myslím, na místě i tu vystupovat s jistou dávkou skromnosti. Hodilo by se spíš trpělivě přesvědčovat relevantní odbornou obec o správnosti nového stanoviska, **než ovlivnit jednu významnou státní instituci k revoluční rozhodovací praxi**, kterou se „vystoupí z řady“, pokud jde o dosavadní konvenční chápání institutu, což může mít dalekosáhlé právní a praktické následky. Ono se ale obtížně přesvědčuje, označím-li zastánce opačných názorů za podjaté, nechápavé, povrchní či rovnou za představitele socialistické právní vědy. (Eliáš, K. Prodej podniku a cenné papíry na řad jako jeho součást, Právní rozhledy č. 8/2001, s. 373)

Poprava

Velký rozsah práce je dán především rozvláčeností, popisností, opakováním některých partií (např. procesní podmínky jsou zpracovány dvakrát), přetiskováním celých dlouhých pasáží ze zákonů a jiných norem (např. ze zákona o soudních poplatcích, z jednacího řádu pro soudy). Výklad je nevyvážený: Celé správní soudnictví (kap. 17.) je vyloženo na necelých osmi stranách včetně historie. Téměř stejný rozsah (sedm stran) je věnován rozsudku pro zmeškání, statusový rozsudek je odbyt na dvanácti řádcích. To vše je, řekněme, autorova věc. To, co zjišťujeme dále, však již pouze autorovou věcí není. Kniha je převážně kompilací několika pramenů, zejména učebních pomůcek. Četné pasáže jsou přímo plagiáty (česky řečeno jsou opsány). Uvádíme několik příkladů opisování z děl, jichž jsme autory (spoluautory). Příklady jsou vybrány z různých částí. Zoulík, F., Winterová, A., Hlavsa, P. Český civilní proces, Právní rozhledy 11/1997, s. 581

Není ale ignorance horší než poprava?

„Rád bych v tomto čísle Ikaros pohovořil na téma *elektronických peněz, internetových platebních nástrojů, internetových platebních systémů a mikroplateb*. Navíc bych rád na pravou míru uvedl některé nepřesnosti, které se v souvislosti s touto tematikou v poslední době na Internetu objevily.¹ Na celou právní tematiku internetového platebního styku je nahlíženo z pohledů českého práva...“ (SMEJKAL. Elektronické peníze. *Ikaros* [online]. 2001, ročník 5, číslo 10 [cit. 2019-11-04]. urn:nbn:cz:ik-10800. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://ikaros.cz/node/10800>)

Titulek a jeho význam

- CÍL: Adekvátní informace o dalším textu minimálním počtem slov
- Informovat nebo lákat?
- Velký objev: počet čtenářů titulku je řádově vyšší než počet čtenářů příspěvku
- Výchozí otázka: chci, aby můj článek někdo četl?
 - „Niš proti ničemu“ aneb *křest a kremace v jednom*
- Titulek: informace o pojednávaném tématu nebo i o výsledcích?

Subjektivní strategie

- Informace pro odbornou komunitu
- Přilákání pozornosti (rétorické strategie)
 - HÜLLE, T. Proč je dobré mítí Hajna?, Právní rozhledy, 2014, č. 8
- (Ne)zamýšlený *click-bait* nebo „polské balení“?
 - KOTÁSEK, J. Jak v právu (ne)interpretovat „obvyklost“ aneb střet mezi popisem a konstrukcí na příkladu nahrazení podpisu mechanickými prostředky (www.researchgate.com)

Objektivní strategie

➤ Přehnané zobecnění

- KINDL, M. Poznámka k jednomu rozhodnutí. Právní rozhledy, 1996, č. 8
- PJAJČÍKOVÁ, P. Promarněná šance. Právní rozhledy, 2018, č. 23-24

➤ Zpřesnění

- DERKA, L. Námitka směnečného dlužníka v soudním řízení o zaplacení směnky, že majiteli směnky nic nedluží. Právní rozhledy, 2008, č. 19

➤ Obraznost

- PÍŠA, R. Teorie červených tlačítek. Limity judikatury Ústavního soudu k EET. 2018, č. 15-16

➤ Názornost

- BERAN, K. JANÁK, J. Může pobočný spolek vystoupit z hlavního spolku? Právní rozhledy, 2018, č. 17

Titulky naznačující téma

➤ Prostá jmenná fráze

- ŠPAČKOVÁ, M. Zásada rovného zacházení se všemi akcionáři. Obchodněprávní revue, 2016, č. 1
- ZIMA, P. Hromadné žaloby, Právní rozhledy, 2018, č. 3

➤ Orámování abstraktními výrazy („Problémy“, „Aktuální a současné...“)

- SVOBODA, K. Aktuální problémy se zastavením exekuce z rozhodčího nálezu, Obchodněprávní revue, 2018, č. 4

➤ Rizika „hýkání“ z přemíry podstatných jmen slovesných

- „zesílení navození abstraktních účinků směnečného rubopisu“

Hedgingové strategie v titulcích

- Vysoká míra modalizovanosti – především epistémické (jistotní), „nízká úroveň formulační asertivnosti“
- Autorská skromnost („O...“, „K některým aspektům...“, „Poznámka k... „)
 - RONOVSKÁ, K. K postavení zakladatelů nadací a nadačních fondů po rekodifikaci soukromého práva. *Právní rozhledy*, 2015, č. 11
 - BEJČEK, J. Pár amatérských úvah o subsidiaritě a komplementaritě sankcí. In Věra Kalvodová, Mark Fryšták, Jan Provazník. *Trestní právo v pohybu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2018. s. 37-50

Informačně rozšiřující názvy

➤ Dvojčlenný titulek a podtituly

- KŘÍŽ, R. GRMELOVÁ, N. Zaměstnanecké akcie nebo nabývání akcií zaměstnanci s přihlédnutím ke španělské právní úpravě. Právní rozhledy, 2019, č. 6

➤ Formulační podvojnost (kontrast, analogie)

- PULKRÁBEK, Z. Znovu a trochu jinak o dokazování negativních skutečností. 2018. č. 1

➤ Otázky v titulku

- SZOSTOK, D. Kogence na ústupu?, Právní rozhledy. 2018, č. 23/24
- DĚDIČ/ŠOVAR/MIKULA: Proč podle českého soukromého práva nelze uvažovat o (ICO) tokenech jako o cenných papírech. Právní rozhledy. 2018, č. 15-16

➤ Rématické informace

- TELEC, I. Umělec nemá imunitu. Právní rozhledy. 2018, č. 13-14

Vhodná délka

- KNAPP, Viktor. Devadesát devět. Právní praxe. 1994, roč. 42, č. 10
- BODLÁK, F. O jedné peripetii při zpracování zprávy o vztazích u společnosti s majetkovou účastí státu, aneb kdo je osobou ovládající a jaké z toho plynou důsledky. Obchodněprávní revue. 2018, č. 5

Obraznost, metafora, paradox, rčení...

- VOJTEK, R. Sláb jen ten, kdo (ne)ztratil v řešení finanční krize víru aneb selhání banky, resoluce a veřejná podpora? *Obchodněprávní revue*, 2017
- UZSÁK, M. Co se o squeeze-out(u) nepíše. *Bulletin advokacie*, 2007
- HRNČÁŘ, J. „Chodníkové škody“ aneb jsou chodci cupitající ovce? *Bulletin advokacie*, 2019
- KOTÁSEK, J. Neřád na řad, *Obchodní právo*, 2012
- PIHERA, V. Nejpodivnější zvíře v lese – poznámky ke svěřenskému fondu, *OR*, 2012
- HOUDEK, Z. Hodný, zlý a ošklivý nového korporátního práva. *Časopis pro právní vědu a praxi*. 2015, č. 3
- BEJČEK, J. Odhlasované libozvučné mantry a zdravý rozum. *Antitrust*, 2016
- BEJČEK, J. Dívčí válka o dívčí kvóty. *Hospodářské noviny*, 6. 9. - 9. 9. 2013
a jeden vzor na konec....

MUNI LAW

Kritické zamyšlení nad některými vybranými současnými a aktuálními aspekty označování odborných příspěvků publikovaných v českých právních periodikách po roce 1989 aneb skutečně platí i pro názvy právnických článků, že méně je někdy více?